

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ

БИЛАН

СЛОВЕНИЯ РЕСПУБЛИКАСИ

ЎРТАСИДА

ИНВЕСТИЦИЯЛАРНИ ЎЗАРО Раффбатлантириш

ва ҳимоялаш тўғрисида

БИТИМ

Ўзбекистон Республикаси билан Словения Республикаси, бундан кейин «Аҳдлашувчи Томонлар» деб аталувчилар,

икки Давлат ўртасида иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш истагида,

тенглик ва ўзаро манфаатдорлик асосида бир Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг бошқа Аҳдлашувчи Томон ҳудудида амалга оширадиган инвестицияларини рафбатлантириш ва қулай шароитлар яратиш мақсадида,

ушбу Битимга мувофиқ бундай инвестицияларни ўзаро рафбатлантириш ва ҳимоялаш тадбиркорлик ташаббусини кучайтиришга хизмат қилишини эътироф этиб,

қуидагилар тўғрисида аҳдлашиб олдилар:

1-модда Таърифлар

Ушбу Битим мақсадларида:

1. «Инвестиция» атамаси бир Аҳдлашувчи Томон инвесторлари бошқа Аҳдлашувчи Томон ҳудудида унинг тегишли қонун ва қоидаларига мувофиқ инвестициялаган барча турдаги активларни англатади, хусусан қуидагиларни, аммо нафақат уларни ўз ичига олади:

а) кўчар ва кўчмас мулк, шунингдек ипотека, чегириб қолиш ҳуқуқи, гаров каби ҳар қандай мулкий ҳуқуқлар;

б) акциялар, жамғармалар ва қарз мажбуриятлари ҳамда компанияларда иштирок этишнинг бошқа шакллари;

с) пул талабномалари ёки инвестициялар билан боғлиқ бўлган, иқтисодий қийматга эга бўлган контракт бўйича мажбуриятларнинг бажарилиши юзасидан талабномалар;

д) интеллектуал мулкига бўлган ҳуқуқлар, хусусан муаллифлик ва ўзаро боғлиқ бўлган ҳуқуқлар, шунингдек компьютер дастурлари, патентлар, саноат андозалари, савдо маркалари, географик номлар, шу жумладан номларнинг манбалари, интеграл соҳалар топографияси, шунингдек ноу-хау тўғрисидаги очилмаган маълумотлар;

е) қонун, контрактга мувофиқ ёки ваколатли давлат органининг маъмурий қарори асосида бериладиган

концессиялар, шу жумладан табиий ресурсларни тадқиқ қилиш, қазиш ёки улардан фойдаланиш концессиялари.

Активлар инвестицияланган ёки қайта инвестицияланган шактдаги ҳеч қандай ўзгариш уларнинг инвестиция сифатидаги характерига таъсир кўрсатмайди, агар бундай ўзгариш инвестициялар амалга оширилган ҳудудидаги Аҳдлашувчи Томоннинг қонун ва қоидаларига мувофиқ юз берган бўлса.

2. «Даромадлар» атамаси инвестициялар натижасида олинган қийматларни, аммо нафақат уларни, хусусан фойда, дивиденdlар, фоизлар, роялти ёхуд даромаднинг инвестициялар билан боғлиқ бўлган бошқа турларини, шу жумладан техник ҳамкорлик учун бўлган мукофотларни англатади.

3. «Инвестор» атамаси:

а) исталган Аҳдлашувчи Томоннинг қонунчилигига мувофиқ унинг фуқаролигига эга бўлган жисмоний шахсларни, ва

б) бир Аҳдлашувчи Томон ҳудудида жойлашган манзилга ва юридик шахс ҳуқуқларига эга бўлган ёки ана шу Аҳдлашувчи Томоннинг қонунларига мувофиқ таъсис этилган юридик шахслар, шу жумладан корпорациялар, тижорат компаниялари ёхуд бошқа компаниялар ёки ассоциацияларни билдиради.

4. «Миллий ҳудуд» атамаси ҳар бир Аҳдлашувчи Томонга нисбатан унинг суверенитети остида бўлган ҳудудни, шу жумладан ички ва халқаро ҳуқуқ меъёrlарига мувофиқ ана шу Томон ўз суверенитети ёки юрисдикциясини амалга оширадиган ҳаво кенглиги ва денгиз ҳудудини англатади.

2-модда

Инвестицияларни рағбатлантириш ва ҳимоялаш

1. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз ҳудудида бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари амалга оширадиган инвестицияларни имкон қадар рағбатлантиради ва қувватлайди ҳамда ўз қонун ва қоидаларига мувофиқ шундай инвестицияларни қабул қиласди.

2. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг инвестициялари учун ҳар доим адолатли ва тенг ҳуқуқли режим яратади.

3. Исталган Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг бошқа Аҳдлашувчи Томон ҳудудида амалга оширган инвестициялари тўла ҳимоя ва хавфсизлик билан таъминланади. Ҳеч қайси Аҳдлашувчи Томон ўз ҳудудида бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларига нисбатан уларнинг ўз инвестицияларини бошқариши, юритиши, сарфлаши, эгалик қилиши ёки тасарруф этиши борасида ҳеч қандай тарзда асоссиз ёки камситувчи чораларни қўлламайди.

4. Агар, Аҳдлашувчи Томонлардан бири мазкур Битимга биноан ўз ҳудудида инвестицияларга рухсат берса, у ўзининг амалдаги қонунчилигига мувофиқ шундай инвестициялар билан боғлиқ барча зарурий рухсатномаларни беради.

3-модда **Миллий режим ва энг қулай режим**

1. Бир Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг бошқа Аҳдлашувчи Томон ҳудудида амалга оширган инвестицияларига ёки улар билан боғлиқ даромадларига бошқа Аҳдлашувчи Томон ўз инвесторларининг инвестициялари ёки исталган учинчи давлат инвесторларининг инвестицияларига ва даромадларига яратганидан кам бўлмаган адолатли ва тенг ҳуқуқли қулай режим яратилади.

2. Бир Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг ўз инвестицияларини бошқариш, қўллаб-қувватлаш, фойдаланиш, эгалик қилиш ёки тасарруф этиш борасида бошқа Аҳдлашувчи Томон ўз инвесторлари ёки исталган учинчи давлат инвесторларига яратганидан кам бўлмаган адолатли ва тенг ҳуқуқли қулай режим яратади.

3. Ушбу модданинг қоидалари бир Аҳдлашувчи Томонни қуйидагилар туфайли ҳар қандай режим, енгиллик ёки имтиёз афзалликларини бошқа Аҳдлашувчи Томоннинг инвесторларига нисбатан татбиқ этишга мажбурловчи омил сифатида талқин қилинмаслиги лозим:

- а) чегараолди савдосини енгиллаштириши мумкин бўлган, ана шу Аҳдлашувчи Томон қатнашчиси бўлган ёки қатнашчиси бўлиши мумкин бўлган ҳар қандай мавжуд ёхуд келгусида ташкил этиладиган эркин савдо зоналари, божхона иттифоқи, умумий бозор ёки шу сингари бошқа халқаро битимлар, шу жумладан минтақавий иқтисодий ҳамкорлик ва халқаро битимларнинг бошқа шакллари;
- в) тўлалигича ёки қисман солиқ солиш билан боғлиқ бўлган ҳар қандай халқаро битим.

4-модда **Экспроприация**

1. Бир Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг бошқа Аҳдлашувчи Томон ҳудудида амалга оширган инвестициялари экспроприация қилинмайди, давлат тасарруфига ўtkазилмайди ёки уларга нисбатан экспроприация қилиш ёки давлат тасарруфига ўtkазиш (бундан кейин «экспроприация» деб аталади) каби чоралар қўлланмайди, аммо камситмаслик асосда жамоатчилик мақсадларида кечиктирмасдан, айнан бир хил ва самарали бадал тўлаш йўли билан қонуний тарзда амалга ошириладиган чоралар бундан мустасно.

2. Мазкур модданинг 1-бандида кўзда тутилган бадал тўлаш, инвестицияларнинг бевосита тарзда экспроприациягача ёки экспроприация хусусида ҳаммага маълум қилинган вақтда, улардан қайси бири аввал юз берганлигига боғлиқ равищда белгиланган бозор қийматига teng бўлиши лозим. Бадал тўлаш тез орада амалга оширилади ва оддий тижорат курси бўйича фоизларни ўз ичига қамраб олади ёки экспроприация қилинган санадан бошлаб тўлов санасига қадар «LIBOR» ставкаси бўйича ҳисобланади. Бадал тўловлари эркин тарзда ўtkазилади ва ҳудудида инвестициялар амалга оширилган Аҳдлашувчи Томоннинг валютани тартибга солиш қоидаларига мувофиқ самарали равищда тўланади.

3. Экспроприацияни амалга оширган Аҳдлашувчи Томоннинг қонунига кўра, инвестициялари экспроприация қилинган инвестор, ушбу моддада қайд этилган принципларга мувофиқ ўз ишини тезда қайта кўриб

чиқилиш ва инвестицияларни баҳолаш хусусида шу Аҳдлашувчи Томоннинг суди ёки бошқа ваколатли органига мурожаат қилиш ҳуқуқига эгадир.

5-модда **Зарарлар қоплаш учун бадал тўлаш**

Бир Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг бошқа Аҳдлашувчи Томон ҳудудидаги уруш ёки қуролли тўқнашувнинг бошқа кўриниши, инқилоб, миллий қўзғолон, фавқулодда ҳолат ёхуд шу каби бошқа воқеалар оқибатида зарар кўрган инвестициялари учун ана шу Аҳдлашувчи Томони ўз инвесторлари ёки исталган учинчи давлат инвесторлари учун қабул қилинадиган чоратадбирлар, шу жумладан бадал тўлаш, товон тўлови ва реституция борасида яратадиган режимдан кам бўлмаган қулай режимни яратади.

6-модда **Пул ўтказиш**

1. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларига инвестициялар билан боғлиқ тўловларнинг ва хусусан қуидагиларнинг, аммо нафақат уларнинг эркин равища ўтказилишини кафолатлади:

- а) дастлабки сармоялар қиймати ва инвестицияларни қувватлаш ёки кўпайтириш учун киритилган қўшимча улушлар;
- б) ушбу Битимнинг 1-модда 2-бандида қайд этилган даромадлар;
- с) инвестицияларга таалуқли заёмларнинг пули тўланадиган қийматлар;
- д) инвестицияларни бутунлай ёки қисман сотиш ёки тутатишдан келадиган тушумлар;
- е) мазкур Битимнинг 4 ва 5-моддаларида кўзда тутилган ҳар қандай бадал тўловлар ёки бошқа тўловлар;
- ф) инвестициялар муносабати билан хориждан жалб этилган фуқароларга тўланадиган иш ҳақи ва бошқа кўринишдаги мукофотлар.

2. Ушбу моддада қайд этилган пул ўтказишлар худудида инвестициялар амалга оширилган Аҳдлашувчи Томоннинг валютани тартибга солиш қоидаларига мувофиқ, пул ўтказилаётган санада қўлланилаётган алмаштириш курси бўйича эркин муомаладаги валютада, чекланмаган ҳолда ёки асоссиз кечиктиришсиз амалга оширилади.

7-модда Суброгация

Агар Аҳдлашувчи Томонлардан бири ёки унинг ваколатли органи инвесторга бошқа Аҳдлашувчи Томон худудидаги инвестициялар хусусида берилган кафолатга мувофиқ тўловларни амалга оширадиган бўлса, бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторнинг барча ҳуқуқлари ва талаблари биринчи Аҳдлашувчи Томонга ёхуд унинг ваколатли органига ўтишини эътироф этади. Суброгацияланган ҳуқуқлар ёки талаблар инвесторнинг дастлабки ҳуқуқлари ва талабларидан ортиқ бўлиши мумкин эмас.

8-модда Аҳдлашувчи Томонлар ўртасидаги низоларни ҳал этиш

1. Аҳдлашувчи Томонлар ўртасидаги мазкур Битимни талқин қилиш ёки қўллашга тааллуқли низолар имкониятга кўра дипломатик каналлар орқали музокаралар йўли билан ҳал этилади.

2. Агар Аҳдлашувчи Томонлар олти ой мобайнида низони ҳал эта олмасалар, ушбу модда қоидаларига мувофиқ исталган Аҳдлашувчи Томоннинг талабига кўра низо Арбитраж судига кўриб чиқиши учун топширилади.

3. Бундай Арбитраж суди ҳар бир алоҳида ҳолат учун қўйидаги тарзда ташкил этилади. Низони арбитражга топшириш хусусида илтимоснома олинган кундан бошлаб икки ой мобайнида ҳар бир Аҳдлашувчи Томон биттадан суд аъзосини тайинлайди. Бу икки арбитр Аҳдлашувчи Томонлар маъқуллаган учинчи давлат фуқаросини Суд Раиси этиб тайинлайди. Раис бошқа иккита суд аъзоси

тайинланган санадан кейинги уч (3) ой мобайнида тайинланади.

4. Агар зарурий тайинловлар ушбу модданинг З-бандида қайд этилган давр мобайнида амалга оширилмаса, ўзгача келишувлар мавжуд бўлмаган ҳолда, исталган Аҳдашувчи Томон зарурий тайинловларни амалга ошириш учун Халқаро Суд Президентини таклиф этиши мумкин. Башарти, Президент Аҳдашувчи Томонлардан бирининг фуқароси бўлса ёки, агар бошқа сабабларга кўра бундай вазифани бажара олмаса, зарурий тайинловларни амалга ошириш учун Вице-Президент таклиф этилади. Агар Вице-Президент ҳам Аҳдашувчи Томонлардан бирининг фуқароси бўлса ёки бошқа сабабларга кўра мазкур вазифани бажара олмаса, зарурий тайинловларни амалга ошириш учун Аҳдашувчи Томонлардан бирининг фуқароси бўлмаган, лавозими кейинги ўринда турган Халқаро Суднинг аъзоси таклиф этилади.

5. Арбитраж судининг Раиси ҳар икки Аҳдашувчи Томон ҳам дипломатик муносабатда бўлган учинчи Давлатнинг фуқароси ҳисобланади.

6. Арбитраж суди ўз қарорларини кўпчилик овоз билан қабул қиласди. Суд қарорлари ҳар икки Аҳдашувчи Томон учун ҳам тугал ва мажбурий ҳисобланади. Ҳар бир Аҳдашувчи Томон ўзининг суд аъзоси ва ўз вакилларининг суд жараёнидаги иштироки учун сарфланадиган харажатларни тўлайди. Арбитраж судининг Раиси учун сарфланадиган ва бошқа чиқимларни Аҳдашувчи Томонлар teng тарзда қоплайдилар. Арбитраж суди харажатлар хусусида ўзгача тарзда қарор қабул қилиши ҳам мумкин. Бошқа ҳолатларда Арбитраж суди ўз тартиб-қоидаларини мустақил тарзда белгилайди.

9-модда

Аҳдашувчи Томон ва бошқа Аҳдашувчи Томоннинг инвестори ўртасидаги низоларни ҳал этиш

1. Бир Аҳдашувчи Томон ва бошқа Аҳдашувчи Томоннинг инвестори ўртасида инвесторнинг шу Аҳдашувчи Томон ҳудудидаги инвестицияларига тааллуқли

бўлган низолар дўстона тарзда музокаралар йўли билан ҳал этилади.

2. Агар бундай низо музокаралар йўли билан ҳал этиш тўғрисида ариза берилган вактдан бошлаб олти (6) ой мобайнида ҳал этилмаса, манфаатдор инвестор уни кўриб чиқиш учун:

а) ҳудудида инвестициялар амалга оширилган Аҳдлашувчи Томоннинг ваколатли судига;

б) БМТ Халқаро Савдо ҳуқуқи бўйича Комиссиясининг Арбитраж қоидалари (UNCITRAL)га мувофиқ таъсис этиладиган «ad hoc» Арбитраж Судига, агар низолашувчи томонлар ўзгача тарзда келишмаган бўлсалар; ёки

с) Вашингтонда 1965 йил 18 марта имзолаш учун очилган Давлатлар ва бошқа давлатларнинг фуқаролари ўртасидаги инвестицион низоларни ҳал этиш тартиби тўғрисида Конвенцияга мувофиқ таъсис этилган Инвестицион низоларни ҳал этиш ёки арбитраж йўли билан ҳал этувчи Халқаро марказ (ICSID)га топшириши мумкин.

3. Ушбу билан ҳар бир Аҳдлашувчи Томон инвестицион низони халқаро яраштириш жараёнига ёки арбитраж судига кўриб чиқиш учун топширишга рози эканлигини билдиради.

4. Ҳеч қайси Аҳдлашувчи Томон барча процедуралар тугаллангунга қадар ва жараёнда ютказган Аҳдлашувчи Томон Инвестицион низоларни ҳал этувчи Халқаро марказ томонидан қабул қилинган қарорни тан олгунга ёки рад этгунга қадар дипломатик каналлар орқали арбитражга тааллуқли бирор-бир масала юзасидан маслаҳатлашувлар ўтказмаслиги лозим.

5. Қарор иккала Аҳдлашувчи Томон учун ҳам тугал ва мажбурий ҳисобланади.

10-модда **Бошқа қоидаларни қўллаш**

1. Агар исталган Аҳдлашувчи Томоннинг қонунидаги қоидалар ёки халқаро ҳуқуқقا мувофиқ ҳозирда мавжуд бўлган ёхуд кейинчалик Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида

ушбу Битимга қўшимча равища таъсис этилган мажбуриятлар, бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг инвестициялари учун ушбу Битимда кўзда тутилгандан кўра қулайроқ режим яратиш хусусидаги умумий ёки маҳсус қоидаларни ўз ичига олса, бундай қоидалар ўзининг янада қулай бўлган ҳажмида ушбу Битимга нисбатан устун кучга эга ҳисобланади.

11-модда Битимни қўллаш

Ушбу Битим бир Аҳдлашувчи Томон инвесторлари бошқа Аҳдлашувчи Томон ҳудудида унинг қонунлари ва меъёрий ҳужжатларига мувофиқ ушбу Битим кучга кирган санагача ва ундан сўнг амалга оширган барча инвестицияларига нисбатан татбиқ этилади.

12-модда Маслаҳатлашувлар

Аҳдлашувчи Томонларнинг вакиллари, зарурий ҳолларда, ушбу Битимнинг бажарилишига таъсир кўрсатувчи ҳар қандай масала юзасидан маслаҳатлашувлар ўтказадилар. Бундай маслаҳатлашувлар исталган Аҳдлашувчи Томоннинг таклифига кўра, дипломатик каналлар орқали келишилган жойда ва вақтда ўтказилади.

13-модда Битимнинг кучга кириши ва амал қилишининг тўхтатилиши

1. Ушбу Битим Аҳдлашувчи Томонлар тегишли ички ҳуқуқий процедуralар бажарилганлиги тўғрисида бир-бирларига ёзма равища сўнгти хабарнома юборган кундан бошлаб кучга киради.
2. Ушбу Битим ўн (10) йил давомида амал қиласди ва исталган Аҳдлашувчи Томон қайд этилган муддат тугашидан ўн икки (12) ой илгари ушбу Битимни амал қилишини тўхтатиш хусусидаги ўз мақсадини бошқа

Аҳдлашувчи Томонни ёзма равишида хабардор қилгунга қадар Битимнинг амалда қўлланиш муддати ўз-ўзидан навбатдаги беш йиллик муддатларга узайтириб борилади.

3. Ушбу Битимнинг амал қилиш муддати мобайнида амалга оширилган инвестицияларга нисбатан 1-12-моддаларнинг қоидалари ушбу Битим амал қилиниши тўхтатилган санадан бошлаб кейинги ўн (10) йиллик давр мобайнида ўз кучини сақлаб қолади.

УШБУНИ ТАСДИҚЛАГАН ХОЛДА, тегишли тарзда ваколатли этиб тайинланган қуида имзо чекувчи вакиллар ушбу Битимни имзоладилар.

Тошкент шахрида, 2003 йил 7 октябрда, икки нусхада, ўзбек, словен ва инглиз тилларида тузилган, бунда барча матнлар бир хил кучга эгадир. Талқин қилишда келишмовчиликлар юзага келган ҳолларда инглиз тилидаги матн устувор кучга эга.

Ўзбекистон Республикаси
Хукумати номидан

Словения Республикаси
Хукумати номидан